

Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες

Τό απόγεμα του Μπαλτάσαρ

Μετάφραση: Φίλιππος Δ. Δρακονταειδής

Τό κλουβί ήταν τελειωμένο. Ὁ Μπαλτάσαρ τό κρέμασε πάνω ἀπό τήν πόρτα, ἀπό συνήθεια. Μέχρι νά τελειώσει τό μεσημεριανό του, σέ ὄλες τίς γειτονιές λεγόταν πώς ἦταν τ' ὠραιότερο κλουβί τοῦ κόσμου. Τόσος κόσμος ἦρθε νά τό δεῖ, ὥστε πλήθος μαζεύτηκε μπροστά στό σπίτι κι ὁ Μπαλτάσαρ ὑποχρεώθηκε νά τό ξεκρεμάσει καί νά μανταλώσει τό ξυλουργεῖο.

— Πρέπει νά ξυριστεῖς, τοῦ εἶπε ἡ Οὐρσουλα, ἡ γυναίκα του· σάν καπουτσιῖνος καλόγερος μοιάζεις.

— Κάνει κακό νά ξυρίζεσαι μετά τό φαῖ, εἶπε ὁ Μπαλτάσαρ.

Εἶχε γένια δύο βδομάδων, τρίχες κοντές, σκληρές καί γυαλιστερές, σάν τρίχες ἀπό χαιτή μουλαριοῦ μουλαριοῦ καί γενικά τήν ἔκφραση φοβισμένου παιδιοῦ. Ἦταν ὅμως ἔκφραση πού δέν ἀνταποκρινόταν στήν ἀλήθεια. Τό Φλεβάρη εἶχε κλείσει τά τριάντα, ζοῦσε μέ τήν Οὐρσουλα ἐδῶ καί τέσσερα χρόνια, χωρίς νά τήν παντρεύεται καί χωρίς νά κάνουν παιδιά, ἡ ζωή τοῦ εἶχε δώσει ἕνα σωρό λόγους νά εἶναι προσεκτικός, ἀλλά δέν ὑπῆρχε κανένας λόγος νά εἶναι φοβισμένος. Οὔτε κἀν τοῦ περνοῦσε ἀπό τό μυαλό πώς γιά ὀρισμένους τό κλουβί πού μόλις εἶχε ἀποτελειώσει, ἦταν τ' ὠραιότερο τοῦ κόσμου. Γι' αὐτόν, πού εἶχε τή συνήθεια νά φτιάχνει κλουβιά ἀπό παιδί, ἐτοῦτο ἦταν μιά δουλειά λιγούλακι πιό δύσκολη ἀπό τίς προηγούμενες.

— Ξεκουράσου λοιπόν μιά στιγμούλα, εἶπε ἡ γυναίκα του. Μέ τέτοια γένια δέν εἶσαι νά ἐμφανιστεῖς πουθενά.

Ἐνῶ ξεκουραζόταν, χρειάστηκε πολλές φορές ν' ἀφήσει τό κρεβάτι του, γιά νά δείξει τό κλουβί στους γείτονες. Ἡ Οὐρσουλα δέν τοῦ εἶχε δώσει καμιά προσοχή μέχρι τότε. Εἶχε τήν κακή της, γιατί ὁ ἀντρας της εἶχε ἐγκαταλείψει τή δουλειά του στό ξυλουργεῖο, γιά ν' ἀφιερῶθεῖ ψυχῇ τε καί σώματι στό κλουβί: δύο βδομάδες εἶχε κοιμηθεῖ ἄσχημα, στριφογυρίζοντας καί παραμιλώντας στόν ὕπνο του κι οὔτε εἶχε σκεφτεῖ νά ξυριστεῖ. Ὅμως τῆς πέρασαν τά νεῦρα, ὅταν βρέθηκε μπροστά στό τελειωμένο κλουβί. Ὅταν ὁ Μπαλτάσαρ ἀνοιξε τά μάτια του ἀπό τόν ὕπνο, ἡ Οὐρσουλα τοῦ εἶχε σιδερώσει τό πανταλόνι κι ἕνα πουκάμισο, τά εἶχε βάλει σέ μιά καρέκλα κοντά στό κρεβάτι κι εἶχε ἀκουμπήσει τό κλουβί πάνω στό τραπέζι τῆς τραπεζαρίας. Τό πρόσεχε σιωπηλῇ.

— Πόσο θά τό χρεώσεις; ρώτησε.

— Δέν ξέρω, ἀπάντησε ὁ Μπαλτάσαρ. Θά ζητήσω τριάντα πέσος, γιά νά δῶ ἄν θά μοῦ δώσουν εἴκοσι.

— Νά ζητήσεις πενήντα, εἶπε ἡ Οὐρσουλα. Δέν ἐκλείσεις οὔτε στιγμή μάτι ἐτοῦτες τίς δεκαπέντε μέρες. Ἐξάλλου, εἶναι καί μεγάλο. Πιστεύω πώς εἶναι τό μεγαλύτερο κλουβί πού ἔχω δεῖ στή ζωῇ μου.

Ὁ Μπαλτάσαρ ἄρχισε νά ξυρίζεται.

— Λές νά μοῦ δώσουν πενήντα πέσος;

— Αὐτά τά λεφτά δέν εἶναι τίποτα γιά τό δόν Τσέπε Μοντιέλ. Καί τό κλουβί τ' ἀξίζει, εἶπε ἡ Οὐρσουλα· θά πρέπει νά ζητήσεις ἐξήντα.

Τό σκοτάδι πού πλάκωνε τό σπίτι σοῦ ἔκοβε τήν ἀνάσα. Ἦταν ἡ πρώτη βδομάδα τοῦ Ἀπρίλη κι ἡ ζέστη γινόταν πιό ἀνυπόφορη ἀπό τό τραγούδι τῶν τζιτζικιῶν. Ὅταν ἀπόσωσε τό ντύσιμό του, ὁ Μπαλτάσαρ ἀνοιξε τήν πόρτα τῆς αὐλῆς γιά νά πάρει ἀέρα τό σπίτι καί μιά ομάδα παιδιῶν μπῆκε στήν τραπεζαρία. Τό νέο εἶχε διαδοθεῖ. Ὁ δόκτωρ Ὀκτάβιο Χιράλδο, ἕνας γέρος γιατρός, εὐχαριστημένος ἀπό τή ζωῇ, ἀλλά κουρασμένος ἀπό τό ἐπάγγελμά του, σκεφτόταν τό κλουβί τοῦ

Μπαλτάσαρ, τήν ὄρα πού ἔτρωγε μέ τήν ἀνάπηρη γυναίκα του. Στήν ἐσωτερική βεράντα, ὅπου ἔστρωναν τό τραπέζι τίς μέρες τῆς ζέστης, ὑπῆρχαν πολλές γλάστρες μέ λουλούδια καί δύο κλουβιά μέ καναρίνια. Ἄρεσαν στή γυναίκα του τά πουλιά. Τῆς ἄρεσαν τόσο, ὥστε ἔτρεφε μίσος γιά τούς γάτους, ἐπειδή εἶναι ἱκανοί νά τά φᾶνε. Τή γυναίκα του σκεφτόταν ὁ δόκτωρ Χιράλδο, καθώς ἐκεῖνο τό ἀπόγεμα πῆγαινε γιά ἐπίσκεψη σ' ἕναν ἄρρωστο. Στήν ἐπιστροφή, πέρασε ἀπό τό σπίτι τοῦ Μπαλτάσαρ, γιά νά κάμει τή γνωριμία του μέ τό κλουβί.

Πολύς κόσμος στριμωχνόταν στήν τραπεζαρία. Βαλμένο σάν ἐκθεμα πάνω στό τραπέζι, τό κλουβί ἔδειχνε τόν πελώριο συρμάτινο τροῦλο του, τούς τρεῖς ὀρόφους του —μέ διαδρόμους κι εἰδικά διαμερίσματα γιά τό φαί καί γιά τόν ὕπνο—, τίς κούνιες στό χῶρο που προοριζόταν γιά τήν ἀναψυχή τῶν πουλιῶν: ἔμοιαζε μέ μοντέλο σέ μικρογραφία ἑνός γιγάντιου παγοποιείου. Ὁ γιατρός τό ἐξέτασε προσεκτικά, χωρίς νά τό ἀγγίξει, ἀπό τό νοῦ του περνοῦσε δι σωστά αὐτό τό κλουβί εἶχε ἀποκτήσει φήμη μεγαλύτερη ἀπό τή δική του. Ἦταν ὀραιότερο ἀπ' ὅποιο ἄλλο κλουβί εἶχε ὀνειρευτεῖ ποτέ γιά τή γυναίκα του.

— Αὐτό εἶναι σύλληψη τῆς φαντασίας, εἶπε.

Ἄναζήτησε τόν Μπαλτάσαρ ἀνάμεσα στόν κόσμο καί πρόσθεσε, μέ τά στοργικά του μάτια καρφωμένα πάνω του:

— Θά μπορούσες νά εἶσαι ἕνας καταπληκτικός ἀρχιτέκτονας.

Ὁ Μπαλτάσαρ κοκκίνησε.

— Φχαριστῶ, εἶπε.

— Εἶναι ἀλήθεια, εἶπε ὁ γιατρός.

Ἦταν παχύς, πάχος λεῖο καί μαλακό, σάν γυναίκα πού εἶχε ὑπάρξει ὁμορφιά στά νιάτα τῆς. Εἶχε χέρια λεπτά. Ἡ φωνή του ἔμοιαζε μέ παπᾶ, πού μιλοῦσε λατινικά.

— Ὅτε ἴσως θά χρειαστεῖ νά βάλει κανεῖς πουλιά σέ τέτοιο κλουβί, εἶπε, στριφογυρίζοντας τό κλουβί μπροστά στά μάτια τοῦ κοινοῦ, σά νά ἐπρόκειτο νά τό πουλήσει: ἄρκει νά τό κρεμάσεις σ' ἕνα δέντρο γιά νά κελαηδήσει ἀπό μόνο του.

Τό ἀκούμπησε πάλι πάνω στό τραπέζι, σκέφτηκε μιᾶ στιγμή, κοιτάζοντας τό κλουβί κι εἶπε:

— Ὠραῖα! Λοιπόν τό παίρνω.

— Πουλήθηκε, εἶπε ἡ Οὔρσουλα.

— Εἶναι γιά τό γιό τοῦ δόν Τσέπε Μοντιέλ, εἶπε ὁ Μπαλτάσαρ. Τό παράγγειλε νά τοῦ τό φτιάξω, εἰδικῶς.

— Ὁ γιατρός πῆρε ὕφος γεμάτο σεβασμό.

— Σοῦ ἔδωσε τό σχέδιο;

— Ὁχι, εἶπε ὁ Μπαλτάσαρ. Εἶπε πῶς θά ἤθελε ἕνα μεγάλο κλουβί σάν ἐτοῦτο, γιά ἕνα ζευγάρι κοτσούφια.

— Ὁ γιατρός κοίταξε τό κλουβί.

— Δέν εἶναι γιά κοτσούφια.

— Βέβαια κι εἶναι, γιατρέ, εἶπε ὁ Μπαλτάσαρ, πλησιάζοντας στό τραπέζι. Τά παιδιά τόν τριγύρισαν.

— Τά μέτρα εἶναι ὀπολογισμένα, εἶπε, δείχνοντας μέ τό δάχτυλο τά διάφορα διαμερίσματα.

— Ὑστερα, χτύπησε μέ τήν ἀνάποδη τοῦ χεριοῦ του τόν τροῦλο καί τό κλουβί γέμισε ἀντίλαλους ἀπό βαθιές συγχορδίες.

— Εἶναι τό ἀνθεκτικότερο σῦρμα πού ὑπάρχει καί κάθε ἔνωμα εἶναι κολλημένο μέσα κι ἔξω, εἶπε.

— Φτάνει καί γιά παπαγάλο, μῆκε στή μέση ἕνα ἀπό τά παιδιά.

— Ὁπωσδήποτε, εἶπε ὁ Μπαλτάσαρ.

— Ὁ γιατρός κούνησε τό κεφάλι του.

— Ὠραῖα, ἀλλά δέν σοῦ ἔδωσε τό σχέδιο, εἶπε. Δέν σοῦ ἔδωσε εἰδικές προδιαγραφές, ἐκτός πού σοῦ εἶπε νά εἶναι ἕνα μεγάλο κλουβί γιά κοτσούφια. Ἔτσι

δέν είναι;

— "Έτσι είναι, είπε ο Μπαλτάσαρ.

— Τότε δέν υπάρχει πρόβλημα, είπε ο γιατρός. "Άλλο πράγμα είναι ένα μεγάλο κλουβί για κοτσούφια κι άλλο είναι έτοϋτο τό κλουβί. Δέν υπάρχουν άποδείξεις πώς αυτό είναι τό κλουβί πού σου παράγγειλαν νά φτιάξεις.

— Αυτό άκριβώς είναι, είπε ο Μπαλτάσαρ, νιώθοντας πώς είχε μπερδευτεί. Γι' αυτό τό έφτιαξα.

— Ο γιατρός έκαμε μιά χειρονομία άνυπομονησίας.

— Θά μπορούσες νά φτιάξεις άλλο, είπε ή Ουρσουλα, κοιτάζοντας τόν άντρα της. Κι ύστερα, γυρίζοντας πρós τό γιατρό:

— Έσεις δέ βιαζόσαστε.

— Τό υποσχέθηκα στή γυναίκα μου γιά σήμερα τό άπόγεμα, είπε ο γιατρός.

— Νά μέ συμπαθάτε, γιατρέ, είπε ο Μπαλτάσαρ, αλλά δέ γίνεται νά πουληθεί κάτι πού είναι κιόλας πουλημένο.

— Ο γιατρός σήκωσε τούς ώμους. Σκούπισε τόν ιδρώτα στό λαιμό του μ' ένα μαντήλι, έξέτασε προσεκτικά τό κλουβί, χωρίς νά πεί λέξη, χωρίς νά στρέψει τή ματιά του άπό τό ίδιο άόριστο σημείο, σάν κάποιος πού κοιτάζει ένα πλοίο ν' άλαργεύει.

— Πόσα σου έδωσαν;

— Ο Μπαλτάσαρ στράφηκε πρós τήν Ουρσουλα, χωρίς ν' άπαντήσει.

— Έξήντα πέσος, είπε αυτή.

— Ο γιατρός συνέχισε νά κοιτάζει τό κλουβί.

— Πολύ καλούλι είναι, άναστέναξε. Πάρα πολύ καλούλι.

— Ύστερα, πηγαίνοντας πρós τήν πόρτα, άρχισε νά κάνει άέρα δυνατά, χαμογελώντας. "Η άνάμνηση αυτού του έπεισόδου είχε χαθεί γιά πάντα άπό τό νοϋ του.

— Ο Μοντιέλ είναι πάμπλουτος, είπε.

Στήν πραγματικότητα, ο Χοσέ Μοντιέλ δέν ήταν τόσο πλούσιος όσο φαινόταν, αλλά είχε κάμει τά πάντα γιά νά τόν βλέπουν έτσι. Λίγα τετράγωνα πιά πέρα, σ' ένα σπίτι παραγεμισμένο πράγματα όπου ποτέ δέν είχε νιώσει άνθρωπος μυρουδιά πού νά μήν ήταν γιά πούλημα, έστεκε άδιάφορος στίς ειδήσεις πού έφταναν γιά τό κλουβί. "Η γυναίκα του, τυραννισμένη άπό τήν έμμονη ιδέα του θανάτου, έκλεισε πόρτες καί παράθυρα, άφού έφαγαν τό μεσημέρι καί ζάπλωσε γιά δύο ώρες, μέ τά μάτια άνοιχτά στό ήμίφως του δωμάτιου, ενώ ο Χοσέ Μοντιέλ κοιμόταν του καλού καιρού. "Έτσι τή βρήκε ή φασαρία άπό πλήθος φωνές. Τότε άνοιξε τήν πόρτα του σαλονιου κι είδε πλήθος τόν κόσμο μπροστά στό σπίτι καί τόν Μπαλτάσαρ μέ τό κλουβί στή μέση του πλήθους, ντυμένο στ' άσπρα καί φρεσκοξυρισμένο, μ' εκείνη τήν έκφραση πρέπουσας άθωότητας, πού έχουν οι φτωχοί, όταν πηγαίνουν στα σπίτια των πλουσιών.

— Τί ύπέροχο πράγμα, άναφώνησε ή σύζυγος του Χοσέ Μοντιέλ καί τό πρόσωπό της έλαμψε, καθώς οδηγούσε τόν Μπαλτάσαρ στό έσωτερικό του σπιτιου.

— Δέν έχω ξαναδεί στή ζωή μου τίποτα τέτοιο, είπε.

Καί πρόσθεσε, ένοχλημένη άπό τό πλήθος πού μαζεϋόταν στήν πόρτα της:

— Φέρτο λοιπόν μέσα, πρίν μās κάμουν τό σαλόκι άνω-κάτω.

— Ο Μπαλτάσαρ δέν ήταν ξένος γιά τό σπίτι του Χοσέ Μοντιέλ. Σέ διάφορες εύκαιρίες, μιά κι ήταν επιδέξιος καί καλός τεχνίτης, τόν είχαν φωνάξει γιά ψιλοδουλειές μαραγκούδικες. "Όμως, ποτέ δέν ένιωθε άνετα άνάμεσα στους πλουσιους. Συνήθιζε νά τούς φέρνει στό μυαλό του, νά σκέφτεται τίς άσχημες καί φανακλούδες γυναίκες τους, τίς μεγάλες καί φοβερές χειρουργικές τους έγχειρήσεις καί ξυπνούσε μέσα του ένα συναίσθημα οίκτου. "Όταν έμπαινε στα σπίτια τους, δέν μπορούσε νά κουνηθεί, ούτε νά σύρει τά πόδια του.

— Είν' εδώ ο Πέπε; ρώτησε.

Είχε άκουπήσει τό κλουβί στή μέση του τραπεζιου στήν τραπεζαρία.

— Είναι στο σχολείο, είπε ή σύζυγος του Χοσέ Μοντιέλ· αλλά δέν πρόκειται ν' άργήσει.

Καί πρόσθεσε:

— 'Ο Μοντιέλ κάνει τό μπάνιο του.

Στήν πραγματικότητα, ό Χοσέ Μοντιέλ δέν είχε προλάβει νά κάμει τό μπάνιο του. Τριβόταν βιαστικά μέ καμφοροϋχο οινόπνευμα, νά βγει νά δει τί συνέβαινε. Ήταν άνθρωπος τόσο προσεκτικός, ώστε κοιμόταν χωρίς ήλεκτρικό άνεμιστήρα, γιά νά έχει τό νοϋ του —ένω κοιμόταν— στους ήχους τού σπιτιού.

— 'Αδελαΐδα, φώναξε. Τί συμβαίνει;

— "Ελα νά δεις τί υπέροχο πράγμα, φώναξε ή σύζυγος του.

'Ο Χοσέ Μοντιέλ, σωματώδης καί τριχωτός, μέ τήν πετσέτα περασμένη στό λαιμό του, έβγαλε τό κεφάλι του άπό τήν πόρτα τής κρεβατοκάμαρας.

— Τ' είν' αυτό;

— Τό κλουβί τού Πέπε, είπε ό Μπαλτάσαρ.

'Η 'Αδελαΐδα τόν κοίταξε άμήχανη.

— Ποιανού;

— Τού Πέπε, επιβεβαίωσε ό Μπαλτάσαρ.

Κι ύστερα, στρέφοντας πρός τόν Χοσέ Μοντιέλ, πρόσθεσε:

— 'Ο Πέπε μου παράγγειλε νά τό φτιάξω.

Τίποτα δέ συνέβηκε εκείνη τή στιγμή, όμως ό Μπαλτάσαρ αιστάνθηκε σάν κάποιος νά είχε άνοιξει τήν πόρτα τής τουαλέτας, ένω ήταν μέσα. 'Ο Χοσέ Μοντιέλ βγήκε μέ τά σώβρακα άπό τήν κρεβατοκάμαρα.

— Πέπε, φώναξε.

— Δέ γύρισε άκόμα, μουρμούρισε ή σύζυγος του, άκίνητη.

'Ο Πέπε ξεπρόβαλε στό άνοιγμα τής πόρτας. Ήταν γύρω στά δώδεκα κι είχε τά καμπυλωτά φρύδια καί τήν ήρεμη παθητικότητα τής μάνας του.

— "Ελα δώ, τού είπε ό Χοσέ Μοντιέλ. 'Εσύ παράγγειλες νά φτιαχτεί έτοϋτο τό πράγμα;

'Ο μικρός χαμήλωσε τό κεφάλι. 'Ο Χοσέ Μοντιέλ τόν άρπαξε άπό τά μαλλιά καί τόν ύποχρέωσε νά τόν κοιτάξει κατάματα.

— 'Απάντησε.

'Ο μικρός δάγκωνε τά χείλια του, χωρίς ν' άπαντάει.

— Μοντιέλ, μουρμούρισε ή σύζυγος του.

'Ο Χοσέ Μοντιέλ άφησε τό παιδί καί στράφηκε πρός τόν Μπαλτάσαρ όργισμένος.

— Λυπάμαι πολύ, Μπαλτάσαρ, είπε. "Όμως θφειλες νά συνεννοηθείς μαζί μου, πρίν βάλεις μπροστά. Μόνο έσύ θά μπορούσες νά κλείσεις δουλειά μ' ένα άνήλικο.

'Ενώ μιλούσε, τό πρόσωπό του ξανάγινε ήρεμο. Σήκωσε τό κλουβί, χωρίς νά τό κοιτάξει καί τό έδωσε στόν Μπαλτάσαρ.

— Πάρτο άπό έδω άμέσως καί προσπάθησε νά τό πουλήσεις σέ όποιον μπορέσεις, είπε. Πάνω άπ' όλα, σέ θερμοπαρακαλώ νά μή μ' άρχίσεις τό κουβεντολόι.

Τόν χτύπησε ελαφρά στήν πλάτη κι εξήγησε:

— 'Ο γιατρός μου άπαγόρευσε τούς έκνευρισμούς.

Τό παιδί έστεκε άκίνητο, μέ τά μάτια όρθάνοιχτα, μέχρι πού ό Μπαλτάσαρ τό κοίταξε άμήχανος, μέ τό κλουβί στό χέρι. Τότε έβγαλε έναν ήχο βαθιά άπό τό λαρύγγι του, ένα πράγμα σάν γρύλισμα σκύλου κι έπεσε κατάχαμα, ούρλιάζοντας.

'Ο Χοσέ Μοντιέλ τό παρατηρούσε άσυγκίνητος, ένω ή μάνα του προσπαθούσε νά τό ήρεμήσει.

— Μήν τόν σηκώσεις, είπε. "Αστον νά σπάσει τό κεφάλι του στό πάτωμα καί μετά ρίξε του άλάτι καί λεμόνι νά λυσομανάει άπό τό τσούξιμο, όσο τού κάνει κέφι.

Τό παιδί φώναζε, χωρίς νά κλαίει, ένω ή μάνα του τό κρατούσε άπό τούς καρπούς

τῶν χειρῶν.

— Ἄστον, ἐπέμεινε ὁ Χοσέ Μοντιέλ.

Ὁ Μπαλτάσαρ παρατηροῦσε τὸ παιδί, σὰ νά παρατηροῦσε τὴν ἐπιθανάτια ἀγωνία ἐνὸς λυσσασμένου ζώου. Ἦταν σχεδόν τέσσερις ἡ ὥρα. Αὐτὴ τὴν ὥρα, στὸ σπίτι του, ἡ Οὐρσουλα τραγουδοῦσε ἕνα τραγούδι πολὺ παλιό, ἐνῶ ἔκοβε κρεμμύδια σὲ ροδέλες.

— Πέπε, εἶπε ὁ Μπαλτάσαρ.

Πλησίασε τὸ παιδί, χαμογελώντας καὶ τοῦ πρότεινε τὸ κλουβί. Τὸ παιδί πετάχτηκε μεμιάς, ἀγκάλιασε τὸ κλουβί πού ἦταν τόσο μεγάλο ὅσο καὶ τὸ μπόι του καὶ στάθηκε, προσέχοντας τὸν Μπαλτάσαρ μέσ' ἀπὸ τὸ μετάλλينو πλέγμα, μὴ ξέροντας τί νά πεί. Δέν ἔτρεχε στάλα δάκρυ ἀπὸ τὰ μάτια του.

— Μπαλτάσαρ, εἶπε ὁ Χοσέ Μοντιέλ μαλακά· σοῦ εἶπα νά τὸ πάρεις ἀπὸ ἐδῶ.

— Δῶσε το πίσω, διέταξε ἡ σύζυγός του τὸ παιδί.

— Κράτα το, εἶπε ὁ Μπαλτάσαρ.

Κι ὕστερα, στὸν Χοσέ Μοντιέλ:

— Στὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς, γιὰ τὸ παιδί τὸ ἔφτιαξα.

Ὁ Χοσέ Μοντιέλ τὸν ἀκολούθησε ὡς τὸ σαλόνι.

— Μὴν εἶσαι βλάκας, Μπαλτάσαρ, ἔλεγε, κλείνοντάς του τὸ δρόμο. Πάρε τὸ πράγμα σου στὸ σπίτι σου καὶ μὴν κάνεις βλακεῖες. Δέν ἔχω σκοπὸ νά σοῦ πληρώσω οὔτε δεκάρα.

— Δέν πειράζει, εἶπε ὁ Μπαλτάσαρ. Τὸ ἔφτιαξα ἐπιτήδες, γιὰ νά τὸ κάμω δῶρο στὸν Πέπε. Δέν εἶχα στὸ νοῦ μου νά χρεώσω τίποτα.

Ὅταν ὁ Μπαλτάσαρ ἀνοίξε διάδρομο νά περάσει ἀνάμεσα στοὺς περιέργους πού ἔκλειναν τὴν ἔξοδο, ὁ Χοσέ Μοντιέλ εἶχε βάλει τίς φωνές, σταματημένος στὴ μέση τοῦ σαλονιοῦ. Ἦταν κάτωχρος καὶ τὰ μάτια του ἄρχισαν νά κοκκινίζουν.

— Ἥλιθιε, οὐρλιαζε. Ξεφορτώσου με μὲ τὸ μαραφέτι σου. Ἄλλο δέ μοῦ ἔλειπε, παρὰ νά ἔρχεται ὁ πρῶτος τυχόντας στὸ σπίτι μου νά δίνει ἐντολές. Μπάσταρδε!

Στὸ σφαιριστήριο ὑποδέχτηκαν τὸν Μπαλτάσαρ μὲ ζητοκραυγές. Μέχρι ἐκεῖνη τὴ στιγμή σκεφτόταν πὼς εἶχε φτιάξει ἕνα κλουβί καλύτερο ἀπὸ τ' ἄλλα, πού εἶχε ὑποχρεωθεῖ νά χαρίσει στὸ γιό τοῦ Χοσέ Μοντιέλ γιὰ νά πάψει νά κλαίει κι ὅτι τίποτ' ἀπ' ὅλ' αὐτὰ δέν εἶχε ἰδιαιτέρη σημασία. Ὅμως, ὕστερα κατάλαβε πὼς ὅλ' αὐτὰ εἶχαν μιά κάποια σημασία γιὰ πολλοὺς ἀνθρώπους κι ἐνίωσε ἐμψυχωμένος κάπως.

— Λοιπὸν σοῦ ἔδωσαν πενήντα πέσος γιὰ τὸ κλουβί.

— Ἐξήντα, εἶπε ὁ Μπαλτάσαρ.

— Πρέπει νά λές δόξα τῷ Θεῷ, εἶπε κάποιος. Εἶσαι ὁ μόνος πού κατάφερε νά πάρει τόσα πολλὰ λεφτά ἀπὸ τὸ δὸν Τσέπε Μοντιέλ. Αὐτὸ πρέπει νά τὸ γιορτάσουμε.

Τοῦ πρόσφεραν μιά μπίρα κι ὁ Μπαλτάσαρ ἀναπαύθηκε μ' ἕνα κέρασμα γιὰ ὄλους. Ὅπως ἦταν ἡ πρώτη φορά πού ἔπινε, κατὰ τὸ σούρουπο ἦταν ὀλότελα μεθυσμένος κι ἔκανε κουβέντα γιὰ ἕνα φανταστικό σχέδιο γιὰ χίλια κλουβιά ἀπὸ ἐξήντα πέσος τὸ καθένα κι ὕστερα γιὰ ἕνα ἑκατομμύριο κλουβιά, ὥστε νά συμπληρωθοῦν ἐξήντα ἑκατομμύρια πέσος.

— Πρέπει νά κάμουμε πολλὰ πράγματα γιὰ νά πουλήσουμε στοὺς πλούσιους, πρὶν μᾶς ἀφήσουν χρόνους, ἔλεγε καὶ δέν ἔβλεπε πέρ' ἀπὸ τὴ μύτη του ἀπὸ τὸ μεθύσι. Ὅλοι τους εἶναι ἄρρωστοι καὶ μέλλεται νά τὰ τινάξουν. Μιά καὶ δέν πρόκειται νά τοὺς ἀφήσει ροῦπι ἢ ἀρρώστια, δέ θά μπορούν πιά νά λυσοῦνε ἀπὸ τὸ κακό τους.

Δύο ὀλόκληρες ὥρες τὸ αὐτόματο μηχανήμα μὲ τοὺς δίσκους ἔπαιζε γιὰ λογαριασμὸ του, χωρὶς σταματημό. Ὅλοι τσοῦγκριζαν τὰ ποτήρια τους στὴν ὑγεία τοῦ Μπαλτάσαρ, στὴν καλοτυχία του καὶ στὰ λεφτά του, ὅλοι τσοῦγκριζαν νά τὰ κακαρώσουν οἱ πλούσιοι, ἀλλὰ ὅταν ἔφτασε ἡ ὥρα τοῦ δείπνου, τὸν παράτησαν ὀλομόναχο στὴν αἴθουσα.

Ἡ Οὐρσουλα τὸν περίμενε μέχρι τίς ὀκτώ μ' ἕνα πιάτο τηγανιτὸ κρέας, σκεπασμένο ἀπὸ ροδέλες κρεμμύδια. Κάποιος τῆς εἶπε πὼς ὁ ἀντρας τῆς ἦταν στὸ

σφαιριστήριο, τρελός από εύτυχία, διτι κερνούσε δλο τόν κόσμο μπίρα, αλλά δέν τόν πίστεψε, επειδή ό Μπαλτάσαρ δέν είχε μεθύσει ποτέ του. "Όταν ξάπλωσε, κατά τά μεσάνυχτα σχεδόν, ό Μπαλτάσαρ βρισκόταν σέ μιά φωτισμένη αίθουσα, όπου ήπηνχαν τραπεζάκια τετράγωνα, μέ καρέκλες γύρω γύρω καί πίστα χορού άπ' έξω: εκεί βολτάριζαν έρωδιοί. Τό πρόσωπό του είχε γεμίσει κραγιόνια κι όπως δέν ήταν σέ θέση νά κάμει ούτε βήμα, σκεφτόταν ότι επιθυμούσε νά βρεθεί μέ δύο γυναίκες στό ίδιο κρεβάτι. Είχε ξοδέψει τόσα λεφτά, ώστε ύποχρεώθηκε ν' άφήσει τό ρολόι του γιά έγγύηση, μέ τήν ύπόσχεση νά ξεχρεώσει τήν επόμενη μέρα. "Ένα λεφτό άργότερα, πεσμένος μέ τά χέρια καί τά πόδια άνοιχτά στή μέση του δρόμου, κατάλαβε ότι του έβγαζαν τά παπούτσια, αλλά δέ θέλησε νά εγκαταλείψει τό εύτυχέστερο όνειρο τής ζωής του. Οι γυναίκες πού πήγαιναν στόν δροθο στίς πέντε τά ξημερώματα, δέν τόλμησαν νά στραφούν νά τόν κοιτάξουν, πιστεύοντας πώς ήταν πεθαμένος.

Ό Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες είναι ό συγγραφέας του μυθιστορήματος «Έκατό Χρόνια Μοναξιάς» (1967), έργο πού χαρακτηρίστηκε «τό σπουδιότερο τής Ισπανικής γλώσσας μετά τό Δόν Κιχώτη του Θερβάντες».

Γεννημένος σ' ένα μικρό χωριό τής Κολομβίας στά 1928, ό Γ. Γκαρσία Μάρκες μεγάλωσε κοντά στόν παππού του καί στή γιαγιά του, πού είχαν τό χάρισμα νά διηγούνται τίς Ιστορίες του τόπου. Αύτές οι διηγήσεις συντρόφευσαν τόν Μάρκες σέ όλη του τή ζωή καί στάθηκαν έξαρχής άφορμές γιά τό έργο του. Δημοσίευσε σειρές διηγημάτων καί νουβέλλες, όπως «Ή έπικήδεια τελετή γιά τή Μάμα Γκράντε», «Κανείς δέν γράφει στό στρατηγό», «Ή κακιά άρα», «Τό Φθινόπωρο του Πατριάρχη» κ.λπ.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

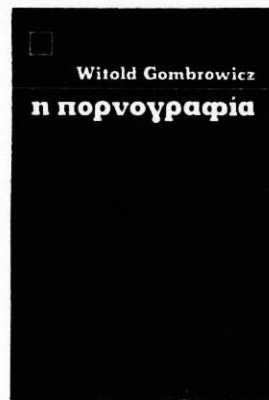
Ξένοι πεζογράφοι σέ υπεύθυνη μετάφραση καί φροντισμένη έκδοση.

Μετάφραση
Άλέξανδρος Ίσαρης

Μετάφραση
Ρούλα Πατεράκη

Μετάφραση
Δημήτρης
Δημητριάδης

Κεντρική Διάθεση Βιβλιοπωλείο «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ»
Χρυσ. Σμύρνης 19, τηλ. 271.423 Θεσσαλονίκη